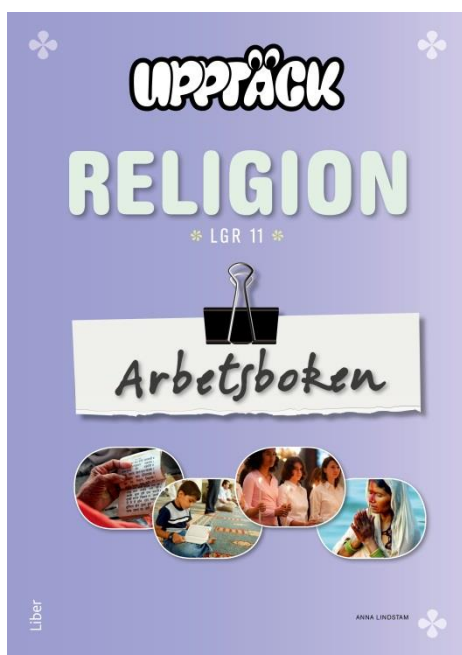

Facit och kommentarer till Upptäck Religion

Arbetsbok

Till dig som använder det här materialet

Sidnumren hänvisar till sidan i Arbetsboken.
 På en del frågor står det "Elevens eget svar" i facit.
 Det beror på att man kan svara på olika sätt.
 Om du är osäker på om ditt svar är rätt, så fråga din lärare.
 På en del frågor står det "Exempel." Det betyder att det kan
 finnas flera rätta svar än det som står.

Religionskunskap

Sidan 3

Elevers eget svar. Exempel:

	kristendom	judendom	islam	hinduism	buddhism
grundare	Jesus/Paulus	Moses	Muhammed	-	Buddha
gudtjänstlokal	kyrka	synagoga	moské	Tempel	tempel
Gud/gudar	Gud	Jahve	Allah	Många gudar	Inga gudar
Viktiga gestalter/personer	Mose, Abraham	Abraham	Abraham		
Heliga texter	Bibeln Nya testamentet	Tora	Koranen Sunnä	Vedaböckerna	Tripitaka
högtider	påsk jul	chanukka jom kippur	id-al-fitir id al-adha	holi diwali	vesak loi krathong
ceremonier	dop, konfirmation, bröllop, begravning	bar mitzva, bat mitzva, bröllop, begravning	bröllop, begravning	namn, bröllop, begravning	namn, bröllop, begravning
symbol					
utbredning	hela världen	hela världen	hela världen	flest i Indien	flest i Kina, Japan, Thailand, Tibet

Vad är religion?

Sidan 4

1. judendom, kristendom, islam, hinduism och buddhism.
2. a) Elevers eget svar. Exempel: Humanism
b) Elevers eget svar. Exempel: Inom en religion tror man oftast på en eller flera gudar.

Sidan 5

3.

	stämmer	stämmer inte
Att tro på Gud är att lita på Gud.	X	
Det syns alltid på en människa om hen är religiös.		X
Små barn och deras föräldrar tror oftast på olika saker.		X
Man kan tro utan att vara religiös.	X	
Man kan fira högtider även om man inte är religiös.	X	
Alla religioner har samma högtider.		X
Traditioner är gemensamma vanor som en grupp har.	X	
Om man i en familj alltid firar födelsedagsbarn med frukost på sängen, så är det en tradition.	X	
En religiös människa behöver inte höra till en speciell kyrka eller församling.	X	
En livsåskådning handlar om hur man ser på t.ex. världen och människan.	X	

4. a) Elevers eget svar.
b) Elevers eget svar.

5. helig byggnad, kyrka, moské, tempel, gudstjänst, heliga texter, helig, ceremonier
6. Elevens eget svar. Exempel: Man kan tolka heliga texter på olika sätt. Traditioner i det land man bor i kan påverka tron. Man kan tillhöra olika riktningar inom en religion.
7. Elevens eget svar. Exempel: Förr i tiden var det mest männen som fick bestämma i samhället. Det var inte tillåtet för kvinnor att få ha alla sorters yrken. Dessutom stod det i slutet av Nya testamentet att kvinnorna skulle "tåga i församlingen". Många tolkade det som att kvinnor inte skulle få vara präster.

Kristendomen

1. Guds son.
2. Jesus kallas också för Kristus, därför kallas de som tror på Jesus för kristna.
3. Jesus skulle lära människorna hur de skulle få kontakt med Gud, hur de skulle leva och att de skulle älska varandra.
4. Elevens eget svar. Exempel: nattvardsvin och oblat/bröd och altaret som ska symbolisera det bord de åt sista måltiden vid.

5. Elevens eget svar. Exempel:
Fråga 1: Hur vet man vilka psalmer man ska sjunga under gudstjänsten?
Fråga 2: Vad är ett altare?
Fråga 3: Vad skiljer ett krucifix från ett vanligt kors?
Svar 1: Alla psalmer har ett nummer och på en tavla står nummer för de psalmer som ska sjungas.
Svar 2: Ett altare är ett bord som prästen står vid när hen leder gudstjänsten.
Svar 3: Ett krucifix är ett kors med Jesus på.

6. a) Elevens eget svar. Exempel: Kristna kan till exempel be före och efter maten, när de ska sova och i kyrkan.
b) Elevens eget svar. Exempel: Böner handlar ofta om att man vill tacka Gud, be om hjälp eller be om förlåtelse.
c) Elevens eget svar. Exempel: Amen betyder trovärdig och används i slutet av bönen för att visa att det man sagt är sant och går att lita på.
7. Elevens eget svar. Exempel: Jesus dog uppspikad på ett kors. Korset ska påminna om att Jesus uppstod och blev levande igen.
8. a) Elevens eget svar. Exempel: På kyrktak, i kyrkor, som halsband, på Bibeln.
b) Elevens eget svar. Det ska framgå att ett kors är tomt och att Jesus finns på ett krucifix.

Kristna berättelser

Sidan 10

- 9. a) Bibeln
- b) Gamla testamentet
- c) Nya testamentet
- 10. b) Nya testamentet
- c) Elevens eget svar. Exempel: Det står inget om Jesus i Gamla testamentet men Nya testamentet handlar nästan bara om Jesus.

Hur lever den som är kristen?

Sidan 11

- 11. a) Elevens eget svar.
- b) Elevens eget svar.
- 12. a) Elevens eget svar.
- b) Elevens eget svar.

Berättelsen om den förlorade sonen

Sidan 12

- 13. a) Han bad att få sitt arv i förskott och sålde sina saker.
- b) Han stannade kvar på gården och arbetade.
- 14. a) För att han ångrade sig och för att pengarna var slut.
- b) Han ordnade en stor fest.
- c) Han blev arg och tyckte att det var orättvist.
- d) Elevens eget svar.
- e) Elevens eget svar. Exempel: Berättelsen vill säga att man kan få förlåtelse av Gud om man har gjort något dumt och att människor ska förlåta varandra.

Etiska begrepp

Sidan 13

- 15.a) Elevens eget svar.
- b) Elevens eget svar.
- 16.Elevens eget svar.

Kristna högtider

Sidan 14

17. a) påsk påsk
 advent jul
 jul påsk
- b) krucifixet, adventsljusstaken och krubban
18. a) För att fira att Jesus föddes.
b) För att fira att Jesus uppstod/blev levande igen.
c) Det är sorgligt att Jesus blev korsfäst och dog, men det är en glad högtid för att Jesus uppstod.

Förr och nu

Sidan 15

19. Elevens eget svar.
20. Elevens eget svar. Exempel:
... då blir det mer vila och fler kan vara lediga på helger istället för att arbeta i affärer. Det blir mindre stressigt.
... man kan välja själv när man vill handla. Det är bättre för ensamma människor om inte allt är stängt så att man kan göra saker på helgdagar.

Viktiga ceremonier

Sidan 16

21. En ceremoni är en högtidlig stund där man läser texter och kanske sjunger sånger.
22. a) dop
b) Elevens eget svar. Exempel: För att barnet ska bli en del av den kristna kyrkan och den kristna tron.
c) konfirmation
d) Elevens eget svar. Exempel: För att konfirmanden ska bekräfta, hålla med om att det var rätt att bli döpt till den kristna tron.
e) Bröllop
f) Elevens eget svar. Exempel: För att de som gifter sig vill visa att de hör ihop och att Gud ska välsigna dem för att äktenskapet ska bli bra.
23. Elevens eget svar.

Den kristna tron

Sidan 17

- 24. Fadern, Jesus, den helige Ande
- 25. Jesus föddes i Betlehem. Nasaret är staden där Jesus växte upp. De 12 lärjungarna var män som följde med Jesus. De lyssnade på Jesus för att kunna berätta för andra om hans lära.
- 26. Jesus sa att han kunde förlåta människors synder.
- 27. De gjorde så att Jesus blev fängslad.
- 28. Att han blev levande igen.
- 29. a) Till exempel när man bara tänker på sig själv och struntar i andra.
b) Människor kan be Gud om förlåtelse genom Jesus.

Olika kristna grupper

Sidan 18

- 30. En handling och en ceremoni som är extra viktig. En helig handling.
- 31. a) Dopet och nattvarden.
- b) Luther tog bara med de sakrament som det stod om i Bibeln.
- 32.

Katolsk

Påven som ledare
Har sju sakrament
Största kristna gruppen
Tror att Jesus är Guds son
Tror på helgon

Protestantisk

Har två sakrament
Vanlig i Europa och USA
Martin Luther
Bildades på 1500-t
Tror att Jesus är Guds son

Ortodox

Har religiösa bilder som kallas ikoner
Vanlig i Östeuropa
Har sju sakrament
Tror att Jesus är Guds son

Sammanfatta kapitlet

Sidan 19

33.

Enligt kristendomen var Jesus

☐ en gud ☐ en profet ☒ Guds son ☐ en mäktig präst

Det sägs att Jesus föddes för

☐ 500 år sedan ☐ 2 500 år sedan ☒ 2 000 år sedan ☐ 1 500 år sedan

Nattvarden firas för att påminna om

☐ Jesus födelse ☒ Jesus sista måltid ☐ Jesus död på korset ☐ Jesus uppståndelse

Att berätta om sin tro kallas att

☒ predika ☐ döpa ☐ viga ☐ konfirmera

Jul firas för att påminna om

☒ Jesus födelse ☐ Jesus sista måltid ☐ Jesus död på korset ☐ Jesus uppståndelse

Påsk firas för att påminna om

☐ Jesus födelse ☐ Jesus sista måltid ☐ Jesus död på korset ☒ Jesus uppståndelse

Den största kristna gruppen är

☐ protestanter ☐ ortodoxa ☒ katoliker

Vad kallas en bild av Jesus, Maria eller ett helgon inom ortodoxa kyrkan?

☒ Ikon ☐ vigsel ☐ sakrament ☐ bikt

Judendomen

Sidan 20

1. 4000, 18 miljoner, kristendomen och islam, synagoga, Davidsstjärna, rabbin, kantor, hebreiska
2. chanukka-ljusstake, kantor, talarstol/predikstol eller Davidsstjärna

På besök i ett judiskt hem

Sidan 21

3. a) Mezuza
b) Elevens eget svar. Exempel: Den innehåller texter. När man går förbi ska man röra vid den och tänka på Gud.
4. Elevens eget svar. Exempel: Det är en vilodag. Man tänder två ljus och familjen äter en speciell måltid tillsammans.
5. Elevens eget svar. Exempel: För att visa respekt mot Gud genom att täcka sitt huvud.
6. Elevens eget svar. Exempel: hästkött, griskött (fläsk), skaldjur.
7. sabbat
kosher
kippa
synagoga

Judiska högtider

Sidan 22

8. a) ljusfesten, tempelinvigningsfesten
b) Elevens eget svar. Exempel: det är vanligt att barnen får presenter
c) i november eller december
d) invigning
e) Elevens eget svar. Exempel: till minne av återinvigningen av templet i Jerusalem

Sidan 23

9. a) Elevens eget svar. Svaret ska innehålla en motivering/förklaring till varje källa.
b) Elevens eget svar.
c) Elevens eget svar. I svaret bör det stå något om varför ett elevarbete inte alltid är en pålitlig källa.

Viktiga ceremonier

Sidan 24

10. Likhet: De får lära sig om kristen/judisk tro. De är ungefär 13 år gamla.
Skillnad: Konfirmationen handlar om att bekräfta sin tro/sitt dop. Bar/Bat mitzva handlar om att barnen blir vuxna och måste ta ansvar för vad de gör.
11. a) För att inte skryta utan istället visa att alla människor är lika mycket värda inför Gud.
b) Han stampar på ett glas för att påminna om att lycka lätt går sönder.
12. a) Elevens eget svar. Exempel: Det ligger stenar på den. Det är en Davidsstjärna på gravstenen.
b) Elevens eget svar. Exempel: Stenarna läggs dit för att visa att personen inte är bortglömd. De vissnar inte som blommor gör.

Sidan 25

13. a) 1:a budet: Du ska inte ha andra gudar vid sidan av mig.
b) Elevens eget svar.
c) Elevens eget svar.
d) budorden 4-10

Den judiska tron

Sidan 26

14. För att en del har så stor respekt för Gud att de aldrig säger hans namn.
15. Överenskommelse
16. Elevens eget svar. Exempel: En kung som Gud ska skicka till jorden och då kommer det att bli fred.
17. Sinai berg. Där mötte Mose Gud och fick de tio budorden.

Sammanfatta kapitlet

Sidan 27

18. Elevens eget svar. Exempel:
a) Mose får stentavlorna av Gud på Sianiberget.
b) Tora – judendomens heliga bok.
c) Kippa – en liten mössa som judiska pojkar och män har för att visa respekt för Gud.
d) Västra muren i Jerusalem. En del av det gamla templet. Dit kommer judar för att be.
e) Davidsstjärnan – en viktig judisk symbol.
f) Faraos dotter hittar Moses som hans mamma hade gömt i Nilens vass.
g) Adam och Eva äter frukt från kunskapens träd i Eden.

Islam

Sidan 28

1. Elevens eget svar. Exempel:
 - a) Vad hände för nästan 1500 år sedan?
 - b) Vad innehåller Koranen?
 - c) Vilket är det viktigaste budskapet i Koranen?
 - d) Vad betyder ordet moské?
 - e) Vad ser du på bilden?

Sidan 29

2. Elevens eget svar. Svaret kan innehålla att en imam leder bönen, att det bara är män som ber, att de ber på ett speciellt sätt, att det inte finns några bilder på väggarna, att det inte finns några stolar.

På besök i ett muslimskt hem

Sidan 30

3. a) Elevens eget svar. Exempel: Man dricker och äter ingenting så länge solen är uppe. På natten får man äta och dricka. Barn fastar inte.
- b) Elevens eget svar. Exempel: För att känna medlidande med de fattiga i världen och för att tänka extra mycket på Gud.
4. Elevens eget svar.
5. a) De ligger på knä och vänder sig mot Mecka.
- b) För att veta åt vilket håll Mecka ligger.

Sidan 31

6. a) Fukt, kyckling, ko, grönsaker, lamm
- b) gris
7. Elevens eget svar. Exempel: Djur ska slaktas på ett speciellt sätt. Man ska inte äta fläskkött.

Muslimska berättelser

Sidan 32

8. a) Tora, Bibeln/Nya testamentet
- b) Elevens eget svar. Exempel: Om den översätts är det inte längre Guds exakta ord.
9. Adam, Eva, trädgård/lustgård, frukt från ett speciellt träd, lämna trädgården och aldrig komma tillbaka
10. a) Ett tempel i Mecka.
- b) Elevens eget svar. Exempel: Den har färgats svart av människors synder.

Sidan 33

11. Elevens eget svar. Exempel: Poängen är att man alltid ska lita på Gud och göra som Gud vill. Då kommer allt att bli bra.

12. a) Elevens eget svar. Exempel: tro på en Gud, Jerusalem viktig stad, har gemensamma berättelser om t.ex. Moses och Abraham.

b)

X	Alla tre kommer från samma geografiska område, samma del av världen.
	Alla tre religionerna uppstod samtidigt/är lika stora.
X	Alla tre tror att det finns en gud.
X	Jesus var jude och kristendomen blev en egen religion efter hans död.
X	De tre religionernas heliga texter innehåller några gemensamma berättelser.
X	Jerusalem är en helig stad för alla tre religionerna.
	Mecka är en viktig stad för både muslimer och judar.
	Muhammed är en viktig profet för alla tre religionerna.

Tre viktiga städer i islam

Sidan 34

13. Jerusalem – Muhammed reste dit och det står i Koranen att det är en viktig stad.

Medina – Muhammed bodde länge i Medina och är begravd där. När han bodde där började många tro på islam.

Mecka – Muhammed föddes där och där ligger Kaba.

14. Kristna för att Jesus korsfästes, dog och uppstod där.

Judar för att templet låg där och för att det står i Bibeln att Jerusalem är en viktig stad.

Högtider och ceremonier

Sidan 34-35

15. Det muslimska året är 11 dagar kortare än det kristna året.

16. Elevens eget svar. Exempel:

Hur? Tre dagar. Går till moskén. Festmåltid med släkt och vänner. Barnen får nya kläder och presenter.

När? Direkt efter fastemånaden Ramadan.

Varför? För att fira att fastan är slut.

17. Elevens eget svar. Exempel: För att det är förbjudet i många länder eller för att mannen inte tror att han kan ta hand om två fruar och behandla dem rättvist.

18. fasta

vallfärd

offra

imam

kremera

Den muslimska tron

Sidan 36

- 19. Allah
- 20. En person som har fått i uppdrag av Gud att sprida Guds budskap.
- 21. I Koranen står det hur människor ska leva och vara mot varandra. Där står också om hur människor ska tro på Gud.
- 22. Muhammed fick ta emot koranen av Gud och lämna den vidare till människorna.
- 23. Sunna betyder vanor eller traditioner.
- 24. Elevens eget svar.

Sidan 37

- 25. Elevens eget svar.
- 26. a) på en gud och att Muhammed är hans profet.
- b) Elevens eget svar. Exempel:
Skatten/zakat (allmosan) – muslimer ska ge pengar till fattiga.
- c) En resa till en viktig religiös plats.

Etik och livsfrågor

Sidan 38

- 27. Elevens eget svar.

Olika muslimska grupper

Sidan 39

28.

	stämmer	stämmer inte
Shia-muslimer är den största gruppen inom islam.		X
Det finns ca 100 miljoner muslimer i världen.		X
För muslimer är det viktigt att tvätta sig innan man ber.	X	
Alla muslimer tror att det finns en gud.	X	
För shiamuslimer var det viktigt att den som tog över efter Muhammed var släkt med honom.	X	
Ca 90 % av alla muslimer är sunnimuslimer.	X	
Om man håller hårt på traditioner eller inte beror mest på om man är shia eller sunnimuslim		X

- 29. a) Muhammed flyttade från Mecka till Medina.
- b) Elevens eget svar.

Etik – Den gyllene regeln

Sidan 40

30. Elevens eget svar.

Sammanfatta kapitlet

Sidan 41

Enligt islam var Muhammed

☐ en gud ☒ en profet ☐ Guds son ☐ en mäktig präst

Det sägs att Muhammed föddes för

☐ 500 år sedan ☐ 2 500 år sedan ☐ 2 000 år sedan ☒ 1 500 år sedan

Det sägs att Muhammed föddes i staden

☐ Medina ☐ Jerusalem ☒ Mecka

Muslimer samlas för att be i en

☐ synagoga ☐ kyrka ☒ moské

Fastemånaden kallas

☒ ramadan ☐ zakat ☐ sunna ☐ valfärden

Muslimer äter oftast inte

☐ lammkött ☐ fisk ☐ nötkött ☒ fläskkött

Sunna handlar om

☒ hur Muhammed brukade göra och leva ☐ skapelsen av människan ☐ Abrahams liv

Den svarta byggnad muslimer valfärdar till i Mecka kallas

☐ Zakat ☐ Klippmoskén ☒ Kaba

Den största muslimska gruppen är

☒ sunni ☐ zakat ☐ shia

Etisk – olika modeller

Sidan 43

32. Elevens eget svar. Exempel:

Fel. En regeletiker ska följa regler och många regler säger att det är fel att ljuga.

Rätt. Resultatet var att mamman blev glad. En resultatetiker bryr sig bara om ifall resultatet blir bra.

Rätt. Avsikten var att mamman skulle bli glad och en avsiktsetiker bryr sig bara om ifall avsikten var god, och det var den.

Hinduismen

Sidan 44

1. Att människan föds igen i en ny kropp när hon har dött.

2. hinduer

3. a) Elevens eget svar.

b) Elevens eget svar. Exempel: De har fyra armar.

På besök i ett hinduiskt hem

Sidan 44-45

4. tempel

5. Att ge något till gudarna till exempel mat eller blommor.

6. Elevens eget svar. Exempel: Det finns bilder på gudar blandade med blommor. Vid bordet kan man be till gudarna på bilderna.

7. För att visa att han ber till guden Vishnu.

8. Elevens eget svar. Exempel: En själ är människans personlighet. Det är den som lever vidare när kroppen dör.

VEGETARIANER

9. a) En som inte äter kött.

b) Elevens eget svar. Exempel:

En hindu skulle kunna säga att allt levande hänger ihop. Ett lamm kan ha varit en människa i ett tidigare liv.

En djurrättsaktivist skulle kunna säga att djur är lika mycket värda som människor och vi har ingen rätt att döda dem för att äta upp dem.

En miljöaktivist skulle kunna säga att det blir inte lika mycket utsläpp av grönsaker som det blir av att producera kött. Det är bättre för miljön om vi inte äter kött.

Hinduiska berättelser

Sidan 46-47

- 10. a) Vedaböckerna
- b) veta eller kunskap
- 11. a) Brahma
- b) Elevens eget svar. Exempel: Att jorden föds/skapas om och om igen.
- c) Elevens eget svar. Exempel: Människan skapades när världen var klar. De första människorna var en man och en kvinna.
- 12. Elevens eget svar. Exempel: En av de få städer i världen där guden Brahma dyrkas.
- 13. a) Han har elefanthuvud och en människokropp med fyra armar. Han har en bet.
- b) Han beskyddar hemmet och är skolbarnens gud.
- c) När hans mamma Parvati badade skrapade hon bort lite hud och formade Ganesha av den.
- 14. a) Han var en prins och en gud.
- b) En varelse, en ond ande, som gör elaka saker.
- 15. Elevens eget svar.

Hinduiska högtider

Sidan 48

- 16. a) Färghögtiden/Holi
- b) våren och ska påminna om när Krishna målade Radhas ansikte
- c) de sägs bota förkylningar och andra sjukdomar
- 17. a) På hösten, i oktober eller november
- b) Ljushögtiden/Diwali
- c) Ljusen symboliserar att det goda vinner över det onda.
- d) Hon är lyckans, skönhetens och rikedomens gudinna.

Viktiga ceremonier

Sidan 49

- 18. a) Elevens eget svar. Exempel: Ett horoskop ska visa hur stjärnorna och planeterna stod när någon föddes och därmed tala om hur den personens framtid ska bli.
- b) När barnet får sitt namn.
- c) Elevens eget svar. Exempel: Prästen håller vatten över barnets huvud och ber böner.
- 19. a) Man sitter i en speciell ställning och tänker koncentrerat.
- b) Elevens eget svar.
- 20. Ganges är en helig flod. Många hinduer vill bli kremerade efter döden och få sin aska strödd i Ganges.

Den hinduiska tron

Sidan 50

- 21. a) Elevens eget svar. Exempel: Brahma, Vishnu, Shiva
- b) Elevens eget svar. Exempel: För att visa att de är mer än människor, att de kan se och göra mer än vad människor kan.
- 22. Elevens eget svar.
- 23. Elevens eget svar. Exempel: Det människan gör under sitt liv påverkar vad hen återföds som/blir i nästa liv.
- 24. Elevens eget svar.

Sammanfatta kapitlet

Sidan 51

- 25.
- 1. Krishna
- 2. Shiva
- 3. Ganges
- 4. meditation
- 5. lotus
- 6. Indien
- 7. samsara
- 8. karma
- 9. återfödelse
- 10. Ganesha
- /lodräta ordet är hinduisme

Buddhismen

Sidan 52-53

1. Thailand, Japan, Kina
2. a) Elevens eget svar. Exempel: En prins i Indien för mer än 2500 år sedan. Han blev Buddha.
b) Elevens eget svar. Exempel: Vi kan bara bli lyckliga om vi slutar att vilja ha så mycket hela tiden.
c) Buddha. Det betyder upplyst.
d) Elevens eget svar. Exempel: En buddhist som kanske visar Buddha sin uppskattning eller ber om hjälp.
3. a) hinduism b) kristendom c) islam
4. a) Elevens eget svar. Exempel: man kan be eller offra till sin gud. Man kan tvätta sig eller klä sig på ett speciellt sätt.
b) Elevens eget svar. Exempel: Man tackar guden och man ber om hjälp i sina böner. Man kan be framför bilder av guden/gudarna. Man har speciella lokaler som man ber i.

På besök i ett buddhistiskt hem

Sidan 54-55

5. Elevens eget svar. Exempel: I kvarnen finns pappersremsor med böner. När man snurrar på kvarnen räknas det som att bönerna bes. Man kan alltså be många böner på en gång.
6. Han är den högste religiöse ledaren för buddhister i Tibet. En lama är en speciell lärare som hjälper buddhister att förstå livets mening.
7. altare, rökelse
8. En sorts buddhism som finns i Tibet. Att inte döda eller använda våld.
9. a) Elevens eget svar. Exempel: Att ha någon som man vill likna, som man vill vara som.
b) Elevens eget svar. Exempel: Inte döda eller använda våld. Att arbeta för fred på jorden.
10. Elevens eget svar.

Buddhistiska berättelser

Sidan 56-57

- 11. Elevens eget svar. Exempel: De buddhistiska böckerna Tripitaka som betyder de tre korgarna.
- 12. Indien
- 13. a) Elevens eget svar. Exempel: Pappan ville inte att han skulle möta några svårigheter som skulle få honom att fundera över livet.
- b) Elevens eget svar.
- c) Elevens eget svar.
- 14. Elevens eget svar. Exempel: man ska leva livet "lagom" varken i lyx eller som asket.
- 15. a) generös
- b) att man bryr sig mer om andra än om sig själv
- 16. Om han kunde få något som han kunde ge bort.
- 17. a) En vit elefant.
- b) Den kunde göra så att det började regna och det var bra för landets bönder.
- 18. Han fick tillbaka allt han hade gett bort för att han hade varit så generös.
- 19. Elevens eget svar.

Den buddhistiska tron

Sidan 58

- 20. E, D, B, A, C
- 21. a) Elevens eget svar. Exempel: Det finns ingenting som är likadant under ett helt liv. T.ex. kroppar förändras.
- b) Elevens eget svar. Exempel: Man blir ledsen och besviken när något man tycker om förändras eller när man förlorar det.
- c) Elevens eget svar.
- 22. Elevens eget svar.

Levnadsregler

Sidan 59

- 23. a) Elevens eget svar.
- b) Elevens eget svar.

Sammanfatta kapitlet

Sidan 60

24.

Buddha betyder

☐ Gud ☐ profet ☒ den upplyste ☐ helig ande

Det sägs att Buddha föddes för cirka

☐ 500 år sedan ☒ 2 500 år sedan ☐ 200 år sedan ☐ 1 500 år sedan

Målet för buddhister är

☒ nirvana ☐ brahman ☐ en plats hos Gud

Buddhister vill bli fria från

☐ smärta ☐ synd ☒ begär

Den tibetanska buddhismen kallas

☐ zenbuddhism ☐ katolicism ☒ lamaism ☐ theravada

Ledaren för den tibetanska buddhismen kallas

☐ påve ☐ Zen ☒ Dalai Lama ☐ profet

Buddha hette från början

☒ Siddharta ☐ Krishna ☐ Ganesha ☐ Mahayana

Buddhas lära symboliseras ofta av

☐ en kvern ☒ ett hjul ☐ en lotusblomma

Den kanske viktigaste buddhistiska högtiden är Buddhadagen, som kallas

☒ Vesak ☐ Loi Kratong ☐ Diwali ☐ Jom kippur

Livsåskådningar

Sidan 61

25. Elevens eget svar. Svaren kan diskuteras. Exempel:

	religion	sekulär livsåskådning
Tron på gudar	X	
Förklaringar till hur livet och världen är	X	X
Hur vi människor ska vara mot varandra	X	X
Hur jorden och människorna skapades	X	
Livet efter döden	X	

Vad händer efter döden?

Sidan 61

26.

	Kristendom	Judendom	Islam	Hinduism	Buddhism
Tror att man kan födas på nytt efter döden				X	X
Tror att det finns ett helvete där man kan hamna efter döden	X	X	X		
Har många olika svar på vad som kan hända efter döden				X	
Många tror på att det kan finnas ett paradis/en himmel	X		X	X	X
Har en tydlig beskrivning av vad paradiset är.	X		X		

Vad trodde man på i Sverige förr i tiden?

Sidan 62

1. A. Yggdrasil
B. Loke
C. Särимner
D. Asar
E. blot
F. Midgård
G. Utgård
H. Idun
I. Valhall
J. Freja
H (K). Hel
2. Elevens eget svar.

Varifrån har du fått ditt namn?

Sidan 63

3. Elevens eget svar.

Samernas religion

Sidan 64

Elevens eget svar.